

Kleine Berlin. Η κυρία στρά (5) στην οποία ανοίγουν εντεκα αιθουσες.

Δικαστήριο πραγματοποιήθηκαν από την εταιρεία του γεωμετρη Gerold που δούλευε για λογαριασμό της Todt. Στην κατασκευή της κεντρικής στροφής, με τις πλάγιες διακλάσεις, του γεωμετρικού αντιερωτορικού αθρότου συμπλέγματος, ήταν, πολύ πιθανόν, αρμόδια η εταιρεία της Todt Ing. Mazorana & Co. Ο υποτελιός διαδρομής συνδεσης, που ξεκινούσε από τη Villa Ara, κατοικία του Globocnik στην οροφή μιας πλάγιης στροφής του αντιερωτορικού καταφύγιου, κατασκευάστηκε από την εταιρεία Schwarz, που ενεργούσε πάντα για λογαριασμό της Todt.

Μετά το βομβαρδισμό της 10 Ιουνίου 1944 η κατασκευή του καταφύγιου ήνοταν μια προτεραιότητα. Για αυτό το λόγο οι γεωμετροί επέβαλαν στους εργαζόμενους της εταιρείας Colombo να ενδοθούν με την εταιρεία της Todt για να σκάψουν, με ευρεία χρήση ναρκών, το γεωμετρικό αντιερωτορικό καταφύγιο. Μερικά χρόνια που βρεθήκαν στον υποτελιο διαδρομής της συνδεσης, που χρησιμοποιούσαν οι γεωμετροί στρατιωτικοί, με την οδο Fabio Severo (4 εισόδος, όπου σήμερα πραγματοποιούνε οι επισκευές) μας κάνουν να υποθέτουμε ότι το Δεκέμβριο του 1944 οι κυρίες εργασίες της κατασκευής είχαν περατώθει... Σίγουρα οι εργασίες τελειωμάτος συνεχίστηκαν μέχρι το τέλος του πολέμου και εξίστασης αυτού δεν περατώθηκαν ποτε, το αφοδεικνυει το γεγονός ότι δεν εγκαταστήθηκαν ποτε οι γεννητήρες του πευλιότα, μολοντι σε δυο χώρους είναι φανερά τα θεμελια από τοιμηντο.

Για το φώτισμο του αντιερωτορικού καταφύγιου, οι γεωμετροί, είχαν μια συνδεση με την τότε δημοτικοποιηνη επιχηρηση ACEGAT. Προχματι, κοντά στην εισοδο, κατά μήκος ενός υποτελιού διαδρομής συνδεσης στην κυρία στρά του καταφύγιου, εγκαταστάθηκε ένα 5 ηλεκτρικής πινακας, που υπαρχει μέχρι σήμερα. Για τον εφεδρικό φωτισμό, που ενεργοποιούσαν όταν ελάειτε το ηλεκτρικό πενυμα, χρησιμοποιούνοταν συσσωρευτες κατασκευημενους από τα αλιευτικά σκάφη που πλιν από τον πόλεμο εκανααν υφρασμα με λάμπες.

Η εισόδος στο αντιερωτορικό καταφύγιο ήταν απαγορευμενη σε όλα το μη γεωμετρικό προσωπικο. Κωνενας ιταλός δεν ήταν εξουσιοδοτημένος να εισέλθει, με εξαιρεση εναν ηλεκτρολόγο της εταιρείας Luigi Presel, που είχε το ρολό να αλλάξει τις κοιμημενες λάμπες, και για ακομη στοιμα που δούλευαν για τους γεωμετρούς.

Η πιο μεγάλη ανησυχία των γεωμετρών, στη διεχηρηση του καταφύγιου, ήταν ο υψηλός βαθμός υγρασίας που επικρατούσε στις στροφές. Για αυτό το λόγο αποφάσισαν να καταφύγουν στο τεχνάσμα του να χρησιμοποιήσουν μαγκάλια, προφοδοτημενα από καρβονο coke, για να στεγνώσουν το περιβάλλον. Το κλιμενο εαριου των μαγκάλιων διοχευονταν, μέσω ενός εξολλεκα, στη "δημοτική" στρά με σοβαρο προβλήμα ασφύξιας για τους περνοντες. Στο Γενικο Αρχείο του Δημου της Τερπεστης βρισκομε ευρεια τεκμηρηση πάνω στο γεγονός ότι ο Ρομμάος Κονοσταρχής Cesare Pagnini αγώνιστηκε, μαζί με τον Deutscher Berater (γεωμετρος Συμβουλόας συνδεσης μεταξύ του Δημου και του Gauleiter Rainer), για να εμποδισει τη χρήση των μαγκάλιων στο γεωμετρικό καταφύγιο.

Τη νύχτα της 29 Απριλίου 1945 ο Gauleiter Rainer και ο στρατηγός Globocnik εγκατέστησαν την πόλη της Τερπεστης με τη βοήθεια της Εθνικής Απελευθερωτικής Επιτηρητής. Την 1η Μαίου εμπαιναν στη Τερπεστη τα γουκοσλάβικα αντάρτικα στρατεύματα που θάλωντας να ανεργκασουν τους γεωμετρούς φανταρούς να παραδοθούν περικυκλώσαν τους τελευταίους γεωμετρικούς θύλακες αντίστασης. Μεταξύ αυτών ήταν το Κτριο του Δικαστηριου που ήταν συνδεδεμενο με το αντιερωτορικό καταφύγιο.

Δεν βρισκομε ιχνός μιας προσταθείας εισόδης, από μερους των Γουκοσλάβιων φανταρών, στον υποτελιο διαδρομής συνδεσης με το Δικαστήριο, πιθανόν κανενας δεν ήξερε για αυτό το περσασμα. Ο αγώνας στην πόλη ήταν συντομος, οι γεωμετροί φανταροι παραδοθηκαν στα νεοζηλανδεζικα στρατεύματα, που εντομητάξυ είχαν μπει στη Τερπεστη. Τελείωνε μετά από εικοσι μηνες η κατάληψη της περποχης από μερους του γεωμετρικού στρατού.

Το ενονομαζόμενο "πηγάδι Globocnik".

CLUB ALPINISTICO TRIESTINO – GRUPPO GROTTE –

Sezione Studi e Ricerche sulle Cavità Artificiali

ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΩΝ ΑΝΤΙΑΕΡΩΠΟΠΙΚΩΝ ΣΤΟΩΝ ΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΟ «KLEINE BERLIN»

Για πληροφορίες:

CLUB ALPINISTICO TRIESTINO

Via Raffaele Abro, 5/A - 34144 Trieste

Τηλέφωνο: 0039 040 3498239 - Fax: 0039 040 8326424

Τρίτη και Πέμπτη από τις 21.00 έως τις 23.00

e-mail: cat@cat.ts.it – www.cat.ts.it

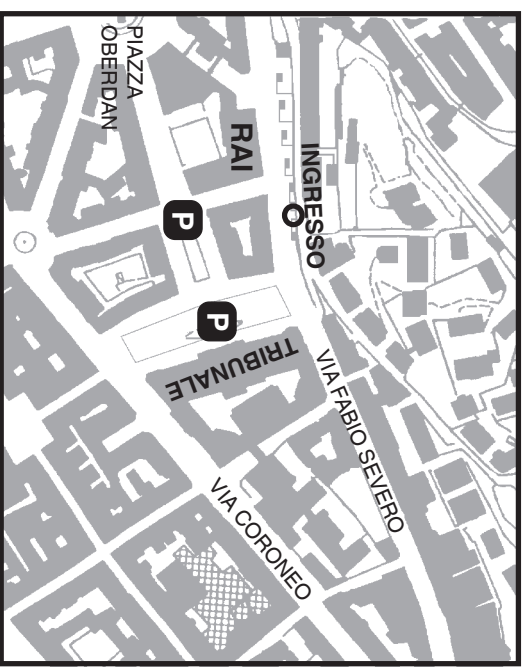
Συντομία περιγύραφή των αιθουσών

Η επισκευή στο σύστημα "Kleine Berlin" γίνεται μέσω της εισόδου που χρησιμοποιούσαν οι γερμανοί φαντάροι (IV εισόδος). Αφού ξεπεράσετε το πρώτο μέρος της στας φτάνετε σε μιτάδιασταύρωση (1); προχωρώντας ευθεία φτάνετε σε μιτά εισόσα όπου είχε προδιαβηθεί η βάση για μιτά γεννητρία (2), πριν μπείτε στην αιθουσα, στα δεξιά, ένας συντομος υπογειος διάδρομος φτάνει σε μιτά πορτά. Περωντας την προχωρητε σε μιτά στας, με ελάφρια κατηφορά, που στας φερντε στην πρώην εισόδο του γερμανικου καταφύγιου (3).

Προχωρώντας κατά μήκος της στας γυρνάτε αριστερά, για ένα μικρό τμήμα, και έπειτα γυρνάτε δεξιά μέχρι να φτάσετε στο φράξιμο που εμποδίζει την εισόδο στα υπογεια του Δικαστηριου (4). Αυτό το τελευταίο τμήμα της στας δεν διασχίζεται σχεδόν ποτε από τα γκρουπ, κατά τη διάρκεια των επισκευών, γιατί καταλαμβάνεται από το νερό.

Επιστρέφοντας στο σημείο 1 συνεχίζετε κατά μήκος του αριστερου διαδρομου μέχρι να φτάσετε στην κυρία στας (5) από την οποία ξεκινάει εντεκα πλάιτες διακλάσεις. Εκείνη στη δεξιά πλευρά έχουν όλες μήκος 26 μέτρα περίπου (6) ενώ εκείνη στην αριστερή πλευρά διαφέρουν από ένα μήκος που πει από τα 12 στα 25 μέτρα με εξαίρεση εκείνης που προορίζεται για τουλάχιστον (7), πιο κοντή, με μήκος 10 μέτρα. Μετάξυ αυτών των στών υπάρχει μιτά που παρουσιάζει στο θόλο ένα πηγάδι που, εκείνη την εποχή, ήταν εφοδιασμένο με μιτά γυρίστη σκάλα (8). Αυτή χρησιμοποιεί στον στρατηγό Γιοδοσνικ για να πηγαίνει από την κατοικία του Villa Aria στο Δικαστήριο.

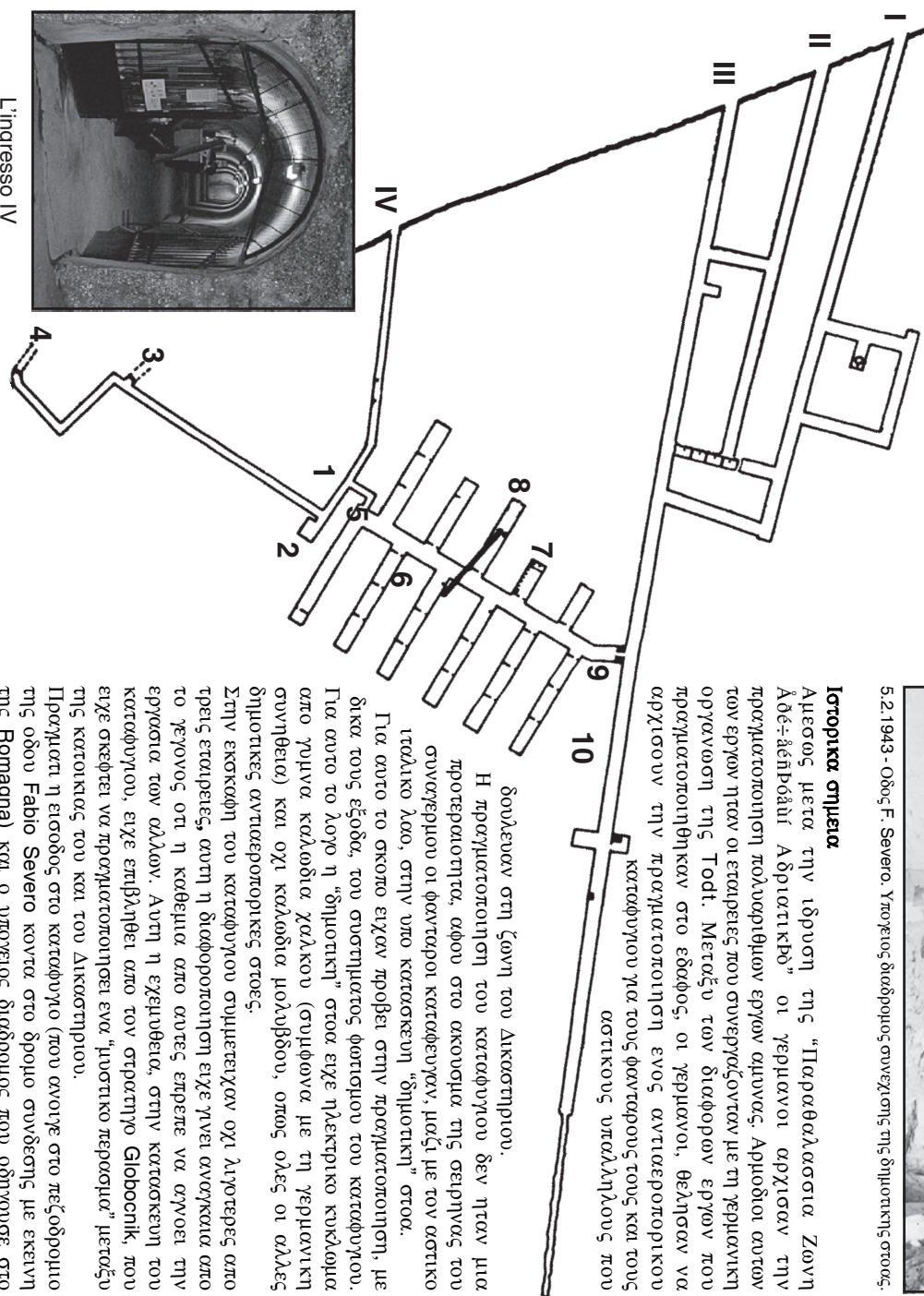
Στο τέλος της μακρίας "γερμανικής" στας μιτά πορτά (9) οδηγεί στο αντιαεροπορικό δημοτικό καταφύγιο (10) που

αποτελείται από μιτά στας μήκους 250 μέτρων περίπου, κατασκευασμένη από την εταιρεία Emilio Colombo για λογαριασμό του Δήμου της Τεργεστής.

Εδώ είναι ευκόλο να καταλάβουμε πως η φύση, άργα με αμειλίχια, ξαναπαρνεί στην κατοχή της το υπογειο εδάφος. Στα ματία του επισκεπτή παρουσιάζεται ένα περιβάλλον πλούσιο από σταλάκτες, σταλαγμίτες και λεκανές στερεοποίησης στις οποίες τρέχει αενώως ένα περίλο νερό. Το φαινομενο, ισχυρά μειωμένο στο γερμανικό τμήμα, οφείλεται στο ότι το τελευταίο τμήμα της ιταλικής στας δεν τιμμεντοποίηκε ποτε.

Το αποτελέσμα, εντυχώς, είναι ευχάριστο και η εντυπωσια που δίνει είναι εκείνη του ότι βρίσκεστε σε ένα φυσικό κρηστικό στηλάιο και όχι σε ένα τεχνητό υπογειο και, επι πλάιων, στο αστικό κεντρο.

5.2.1943 - Οδός F. Severo. Υπογειος διάδρομος συνεχής της δημοτικής στας.

Ιστορικά σημεία

Άμεσα μετά την ίδρυση της "Παραθαλάσσια Ζώνη Αδέ-Αελβόδη Αδριατική" οι γερμανοί αρχισαν την πραγματοποίηση πολυαριθμων έργων αμυνας. Αρμόδιοι αυτών των έργων ήταν οι εταιρείες που συνεργάζονταν με τη γερμανική οργάνωση της Todt. Μετάξυ των διαφορων έργων που πραγματοποιήθηκαν στο εδάφος, οι γερμανοί, θέλησαν να αρχίσουν την πραγματοποίηση ενός αντιαεροπορικού καταφύγιου για τους φανταρους τους και τους αστικούς υπάλληλους που

δουλεύουν στη ζώνη του Δικαστηριου.

Η πραγματοποίηση του καταφύγιου δεν ήταν μιτά προτεραιότητα, αφο στο ακουσμα της σειρήνας του συναγερμου οι φαντάροι καταφύγιαν, μαζί με τον αστικό ιταλικό λαο, στην υπο κατασκαφή "δημοτική" στας.

Για αυτό το σκοπο είχαν προβει στην πραγματοποίηση, με δικα τους έξοδα, του συστηματος φωτισμου του καταφύγιου. Για αυτό το λογο η "δημοτική" στας είχε ηλεκτρικό κυκλώμα από γυμνα καλώδια χαλκού (συμφώνα με τη γερμανική συνήθεια) και όχι καλώδια μόλυβδου, όπως όλες οι άλλες δημοτικές αντιαεροπορικές στας.

Στην εκσκαφή του καταφύγιου συμμετείχαν όχι λιγοτερες από τρεις εταιρείες, ατη η διαδρομοποίηση είχε γίνει ανεγκαια από το γεγονός ότι η καθεμία από αυτές έπρεπε να αγνοεί την εργασία των άλλων. Αυτή η εξαμυθεία, στην κατασκευή του καταφύγιου, είχε επιβληθεί από τον στρατηγό Γιοδοσνικ, που είχε σκεφτεί να πραγματοποιήσει ένα "μυστικό περασμά" μεταξύ της κατοικίας του και του Δικαστηριου.

Προχάτι η εισόδος στο καταφύγιο (που ανοιγε στο πεξόδρομο της οδού Fabio Severo κοντα στο δρομο συνδέσης με εκείνη της Romagna) και ο υπογειος διάδρομος που οδηγούσε στο